

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 979/2023
07.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Миросављевић, председника већа, Надежде Видић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Павловић, адвокат из ..., против туженог „Рад Рашо“ д.о.о. Дубоко, чији је пуномоћник Сретен Никитовић, адвокат из ..., ради накнаде материјалне и нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3004/21 од 10.11.2022. године, у седници одржаној 07.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3004/21 од 10.11.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 290/19 од 12.11.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати: 1. на име накнаде материјалне штете разлику између исплаћене и припадајуће зараде, односно накнаде зараде за период од јуна 2016. године до 19.06.2017. године укупан износ од 100.550,02 динара и то у појединачним новчаним износима и са затезном каматом на сваки појединачни новчани износ, као у његовом садржају; 2. на име накнаде нематеријалне штете укупан износ од 520.000,00 динара, и то: на име претрпљених физичких болова 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха 120.000,00 динара, на име душевних болова због умањења животне активности 200.000,00 динара, све са затезном каматом од 12.11.2019. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова спора плати 225.011,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 498/20 од 15.12.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Ужицу П1 290/19 од 12.11.2019. године у ставу првом изреке, тачка 1, а преиначена у ставу првом, тачка 2. изреке, као и решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се

обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати укупан износ од 520.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 120.000,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности 200.000,00 динара, све са затезном каматом од 12.11.2019. године, као дана пресуђења, до коначне исплате. Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.790,00 динара.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 856/2021 од 17.06.2021. године ревизија тужиоца је усвојена, пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 498/20 од 15.12.2020. године укинута у делу којим је преиначена пресуда Основног суда у Ужицу П1 290/19 од 12.11.2019. године и одлучено о тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете и о трошковима парничног поступка, у ставу другом изреке, и у том делу предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3004/21 од 10.11.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Ужицу П1 290/19 од 12.11.2019. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је тужени обавезан да тужиоцу плати на име накнаде нематеријалне штете: за претрпљене физичке болове 200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 120.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 200.000,00 динара, све са затезном каматом од 12.11.2019. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати 265.511,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Сл. Гласник РС00, бр. 72/11 ... 10/23) и оценио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном пред другостепеним судом пред којим је отворена расправа у смислу одредбе члана 383. став 4. ЗПП следи да је тужилац био у радном односу код туженог на неодређено време, на пословима возача теретног моторног возила. Даном 23.06.2016. године тужилац је по налогу туженог превозио робу у магацински простор ПП Први партизан Наменска Ужице. Доласком у наведени магацин паркирао се по налогу запосленог на месту на које му је наложено. Пре самог започињања истовара изашао је из камиона да би по устаљеној пракси, док чека ред за истовар камиона, однео документацију која прати робу – муницију, надлежном у магацину. Тужилац је из камиона излазио на уобичајен начин, тако што је лицем био окренут ка кабини, ухвативши се при том за рукохвате који помажу да се сиђе степеницама, а задњи степеник од камиона, у односу на подлогу на коју је требало да

стане, налазио се на висини од око 40 цм, тако да није било друге могућности да са задњег степеника сиђе на подлогу осим да на њу доскочи. Подлога на коју је хтео да доскочи била је обрасла травом. Тужилац је приликом изласка из кабине возила скочио на земљу, која је била зарасла травом и упао у канал са кога су биле скинуте заштитне решетке. Због места обраслог травом није видео канал, нити је знао да канал ту постоји. Вештачењем од стране вештака медицинске струке утврђено је да је код тужиоца услед задобијања тешке телесне повреде – затвореног прелома десне потколенице наступило умањење животне активности од 10%, да је трпео физичке болове јаког интензитета у трајању од пет дана, затим болове средњег интензитета у трајању од десет дана, болове ниског интензитета је трпео дужи временски период, мерен у месецима, те да је претрпео секундарни страх јаког интензитета у трајању од два дана (на дан повређивања и на дан операције), а секундарни страх средњег интензитета у трајању од петнаест дана.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је оценио да је тужилац претрпео повреду на раду јер је задобио телесне повреде на месту на које је дошао у обављању свог посла, као запослени код туженог послодавца, да је повреда настала у вези са опасном ствари – необезбеђеним каналом, који се није видео од високе траве, да околност да тужени није имао опасне ствари истог не ослобађа одговорности за настану штету у вези са том опасном ствари, с обзиром да је тужилац био упућен на место где се налази опасна ствар од стране послодавца, па је основ одговорности туженог послодавца у одредби члана 164. Закона о раду. Другостепени суд је такође оценио да тужилац својим понашањем није допринео да штета настане у смислу члана 192. ЗОО.

Према оцени Врховног суда побијана пресуда донета је правилном применом материјалног права.

Према одредби члана 173. ЗОО штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Према одредби члана 164. Закона о раду ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом.

У конкретном случају, код утврђеног да је тужилац код туженог обављао послове возача теретног возила, те да је критичном приликом током извршавања радних задатака по налогу руководиоца, претрпео повреду тако што је приликом силаска са теретног камиона којим је управљао упао у необезбеђени канал, зарастао травом, правилан је и према становишту овог суда закључак другостепеног суда да је тужени послодавац одговоран за штету коју је том приликом претрпео тужилац, на основу члана 174. ЗОО и 164. Закона о раду. Наиме, необезбеђени канал, који се не види јер је зарастао травом, представља опасну ствар јер носи повећани ризик од повређивања, а околност да се исти налази у кругу трећег лица (ПП "Први партизан – наменска") туженог не ослобађа одговорности јер је настанак штете у директној вези са процесом рада.

Такође је правилно другостепени суд ценио и да нема доприноса тужиоца сопственој штети у смислу члана 192. ЗОО, код утврђеног да је исти у датој ситуацији поступао не само уобичајено, већ и једино могуће – силазио из кабине низ степенице, лицем окренут ка кабини, држећи се за рукохвате који који помажу приликом силажења.

Ревизијски наводи којима се указује на погрешну оцену исказа саслушаних сведока, ББ, ВВ и ГГ, те с тим у вези указивање да до повређивања тужиоца није дошло приликом силаска са теретног камиона, већ касније, када је исти "трчећи изашао из магацина", нису основани. Ово стога што су исти у супротности са садржином Извештаја о повреди на раду од 28.06.2016. године у којом се изричито наводи да је "после паркирања запослени изашао из возила и упао у отвор шахта", а који извештај је потписан од стране одговорног лица туженог послодавца.

Другостепени суд је висину правичне новчане накнаде, одмерио за сваки вид штете појединачно у складу са умањењем животне активности, те интензитетом и дужином трајања физичких болова и страха, као и критеријумима важећим у време одлучивања, сходно одредбама члана 200 став 2 ЗОО. Досуђени износи накнаде су, у складу са одредбама члана 200. ЗОО и члана 224. ЗПП, адекватна новчана накнада претрпљене нематеријалне штете према критеријумима важећим у време пресуђења, и исти одговарају и околностима случаја и сврси ради које се досуђују.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужени није успео у ревизијском поступку због чега му не припадају трошкови тог поступка, а захтев тужиоца за накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење одлуке о ревизији, па је применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Миросављевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**